

سؤالات امتحان نهایی درس : فلسفه و منطق	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی :	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۳۹۵/۳/۱۶	تعداد صفحه : ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۵		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالها پاسخ نامه دارد.		
نمره			

فلسفه

۱	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط است : الف) اصل «قابل شناخت بودن طبیعت» از مبانی فلسفی علوم طبیعی است. ب) یکی از مسائل «فلسفه اخلاق» این است که «جرم چیست؟» ج) اگر «وحدت» در کار نبود نمی توانستیم میان اشیا ، همانندی و مشابهت تشخیص دهیم. د) «نمی دانم سقراط» در واقع، معنایی جز «نمی توانم بدانم» دربر نداشت. هـ) از نظر سقراط، هر چیزی از تعریف ثابتی برخوردار است. و) ارسطو علت فاعلی درونی را که مبدأ حرکت و سکون اجسام است، «طبیعت جسم» می نامد.	۱/۵
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید: الف) معنای کلمه «فلسفه» به تدریج ارتقا پیدا کرد و مترادف با ..... شد. ب) مارکسیسم، حکومت را حق طبقه ..... می داند. ج) مهم ترین مصداق فلسفه ، ..... است. د) سقراط، انسان ها را به تأمل در نفس خویشتن دعوت می کرد تا در درون خود، گوهر الهی ..... را کشف کنند. هـ) افلاطون از جمله فیلسوفانی است که به مسأله ..... توجه بسیاری داشته است. و) افلاطون گوهرهای اصیل و جاودانه ای را که موجودات این جهان بدل آنها محسوب می شوند ..... نام نهاده است.	۱/۵
۳	هریک از موارد سمت راست با کدام یک از گزینه ها در سمت چپ مرتبط است؟ (یک مورد در سمت چپ اضافی است.) «زهر با آرد و روغن برای افطاری مهمان ها ، حلوا درست کرد» الف) علت مادی ب) علت صوری ج) علت غائی ۱- حلوا ۲- افطاری مهمان ها ۳- زهرا ۴- آرد و روغن	۰/۷۵
به سؤال های زیر، پاسخ کوتاه بدهید:		
۴	چرا بحث «شناخت» در روان شناسی نیز مطرح می شود؟	۰/۵
۵	معمولا چه زمانی به سراغ علوم مختلف می رویم؟	۰/۵
۶	با توجه به نظرات سقراط، به سؤال های زیر پاسخ دهید: الف) دانای حقیقی کیست؟ ب) او وظیفه خود را در دادگاه چه چیزی معرفی می کند؟	۰/۵
۷	پیام هراکلیتوس که می گوید « شما نمی توانید دو بار در یک رودخانه گام نهید » ، به کدام ویژگی طبیعت اشاره دارد؟	۰/۵
ادامه سؤال ها در صفحه دوم		

سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۳/۱۶	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۵		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤال‌ها پاسخ نامه دارد.	نمره
------	-------------------------	------

به سؤال‌های زیر، پاسخ کامل بدهید:

۸	گرگیاس در کتاب «درباره طبیعت» افکار اصلی خود را چگونه شرح می‌دهد؟	۰/۷۵
۹	سقراط درباره مسأله «مرگ» تفاوت خود را با دیگران در چه نکته‌ای می‌داند؟	۰/۵
۱۰	از نظر افلاطون «معرفت حقیقی» چه ویژگی‌هایی دارد؟ هر یک ضامن چیست؟	۱
۱۱	منظور از عبارت «ماده و صورت، اموری نسبی هستند» چیست؟ با یک مثال توضیح دهید.	۱

منطق

۱۲	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط است: الف) هیچ کس ابداع کننده منطق نیست. ب) عبارت «اولین فصل سال» یک تصور است. ج) مفهوم ذاتی از ذات و ماهیت، قابل جدا شدن است. د) «سفیدی» برای «کاغذ» عرض عام محسوب می‌شود. ه) قضیه «انسان عدالتخواه است»، یک قضیه شخصی است. و) عکس مستوی «موجبه کلی»، «موجبه جزئی» می‌شود.	۱/۵
۱۳	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید: الف) ملاک برتری انسان نسبت به سایر موجودات، قدرت ..... است. ب) مفهوم ذاتی که اختصاص به یک ذات دارد و آن را از ذات‌های دیگر جدا می‌سازد، ..... نام دارد. ج) قضیه‌ای که موضوع نتیجه در آن باشد، ..... نامیده می‌شود. د) شکل سوم قیاس اقترانی دارای ..... ضرب نتیجه بخش است. ه) سخنی که برای تشویق مردم به انجام یا ترک عملی از طریق تحریک عواطف آن‌ها استفاده می‌شود، ..... نام دارد.	۱/۲۵
۱۴	هریک از موارد سمت راست با کدام مورد از سمت چپ ارتباط دارد؟ (یک مورد در سمت چپ اضافی است). الف) میوه یا گلابی یا هلو است. ب) قضیه یا حملی یا شرطی است. ۱- منفصل حقیقی ۲- منفصل مانع الجمع ۳- منفصل مانع الرفع	۰/۵
گزینه صحیح را انتخاب نمایید:		
۱۵	در تعریف مقابل، چه اشکالی وجود دارد؟ «چابک = شاطر» الف) معرف از معرف روشن تر نیست. ب) تعریف، جامع و مانع نیست.	۰/۲۵
۱۶	تعیین کنید میان دو تصور کلی «میوه و ترش» چه نسبتی وجود دارد؟ الف) عموم و خصوص مطلق ب) عموم و خصوص من وجه	۰/۲۵
ادامه سؤال‌ها در صفحه سوم		

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۳/۱۶	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۵		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://ace.medu.ir	

ردیف	سؤالات پاسخ نامه دارد.	نمره
------	------------------------	------

۱۷	برهان زیر، چه نوع برهانی است؟ «پزشکی از سرفه های خشک فرد بیمار، به مسلول بودن او پی می برد.»	الف) اتنی ب) لمتی								
۱۸	در عبارت مقابل، یک تصور جزئی و یک تصور کلی پیدا کنید: «رمضان، ماه بیداری دلهاست.»	الف) جزئی: ب) کلی:								
۱۹	آخرین جنس در سلسله اجناس که پس از آن جنس دیگری نیست، چه نام دارد؟									
۲۰	در قضیه مقابل «تالی» را تعیین کنید: «نور شدید باشد، مردمک چشم تنگ می شود.»									
۲۱	تعریف های خواسته شده را کامل نمایید: الف) حد تام «انسان»: ..... ب) رسم ناقص «مثلث»: مقدار									
۲۲	تعیین کنید هر یک از موارد زیر، چه نوع استدلالی است. (استقرای تام، استقرای ناقص، تمثیل) الف) علی با مطالعه تعدادی از کتاب های یک نویسنده به این نتیجه رسید که همه کتاب های او ارزش خواندن دارد. ب) چند روز پیش پزشکی که عینک به چشم داشت به علی کوچولو آمپول زد. امروز علی با دیدن دوست پدرش که مانند آن پزشک، عینک به چشم داشت شروع به گریه کرد.									
۲۳	یکی از شرایط نتیجه دادن شکل اول قیاس اقترانی را بنویسید.									
۲۴	در هر یک از قیاس های زیر تعیین کنید: اولاً: شکل چندم است؟ ثانیاً: نتیجه می دهد یا عقیم است؟ ثالثاً: در صورت عقیم بودن، دلیل آن چیست؟ الف) هر الف ب است. هر ج ب است. ب) هر جیوه ای فلز است. هر جیوه ای هادی الکتریسیته است.									
۲۵	تعیین کنید در هر مورد چه مغالطه ای وجود دارد؟ الف) شیر حیوان است. شیر مایع است. ب) احمد مریض است. هر مریضی چشم زخم خورده است.									
۲۶	جدول زیر را کامل کنید:									
<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>اصل قضیه</td> <td>تضاد</td> <td>تداخل</td> <td>تناقض</td> </tr> <tr> <td>بعضی انسان مؤمن است.</td> <td>الف) .....</td> <td>ب) .....</td> <td>ج) .....</td> </tr> </table>			اصل قضیه	تضاد	تداخل	تناقض	بعضی انسان مؤمن است.	الف)	ب)	ج) .....
اصل قضیه	تضاد	تداخل	تناقض							
بعضی انسان مؤمن است.	الف)	ب)	ج)							

به سؤالات زیر، پاسخ کامل بدهید:

۲۷	الف) اگر منطق مانع خطای در تفکر و استدلال است پس این همه اختلاف فلاسفه و دانشمندان از کجاست؟ ب) از میان صنعت های پنجگانه «شعر» را تعریف کنید.	الف) ۰/۵ ب) ۰/۵
۲۰	جمع نمره	سر بلند و پیروز باشید

پایه نهم

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۳/۱۶
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۵		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

فلسفه

۱	الف) صحیح (ص ۵) ب) غلط (ص ۱۱) ج) صحیح (ص ۱۸) د) غلط (ص ۴۱) هـ) صحیح (ص ۴۲) و) صحیح (ص ۶۶) (هر مورد ۰/۲۵)	۱/۵
۲	الف) دانش (ص ۲) ب) کارگر (یا پرولتاریا) (ص ۱۱) ج) فلسفه اولی (یا مابعدالطبیعه یا هستی شناسی) (ص ۱۷) د) عقل (ص ۲۶) هـ) شناخت (یا معرفت) (ص ۴۶) و) مثل (یا مثال) (ص ۵۲) (هر مورد ۰/۲۵)	۱/۵
۳	الف) ۴- آرد و روغن ب) ۱- حلوا ج) ۲- افطاری مهمان ها (ص ۶۱) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۷۵
۴	زیرا شناخت یکی از افعال روانی انسان است. (ص ۹)	۰/۵
۵	هرگاه چه چیز بودن (یا چیستی یا ویژگی ها یا خصوصیات) اشیا مورد توجه ما باشد. (ص ۱۷)	۰/۵
۶	الف) خدا (۰/۲۵) (ص ۳۲) ب) راستگویی (۰/۲۵) (ص ۳۱) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۷	تغییر (یا دگرگونی یا بی قراری یا بی ثباتی یا حرکت) (ص ۵۱)	۰/۵
۸	اولا هیچ حقیقتی وجود ندارد. ثانيا به فرض وجود شناختنی نیست. ثالثا نمی توان آن را به دیگران تعلیم داد (ص ۲۵) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۷۵
۹	اومی گوید چون درباره جهان دیگر چیزی نمی دانم (۰/۲۵) خود را نمی فریبم و گمان نمی برم که می دانم. (۰/۲۵) (ص ۳۶)	۰/۵
۱۰	۱- خطاناپذیری (۰/۲۵) ، ضامن صحت / درستی (۰/۲۵) ۲- به امور پایدار تعلق داشتن (۰/۲۵) ضامن دوام / ثبات (۰/۲۵) (ص ۵۱)	۱
۱۱	یعنی چیزی ممکن است در مقایسه با یک چیز ماده (یا قوه) باشد (۰/۲۵) و در مقایسه با چیز دیگر صورت (یا فعلیت). (۰/۲۵) مثلا تخم مرغ نسبت به نطفه صورت است (۰/۲۵) و نسبت به جوجه ماده. (۰/۲۵) (یا هر مثال صحیح دیگر) (ص ۶۷)	۱

منطق

۱۲	الف) صحیح (ص ۳) ب) صحیح (ص ۶) ج) غلط (ص ۱۷) د) صحیح (ص ۲۲) هـ) غلط (ص ۳۶) و) صحیح (ص ۵۱) (هر مورد ۰/۲۵)	۱/۵
۱۳	الف) نطق (یا تفکر یا تعقل یا اندیشه) (ص ۱) ب) فصل (ص ۲۱) ج) صغرا (ص ۶۱) د) شش (ص ۶۶) هـ) خطابه (ص ۸۴) (هر مورد ۰/۲۵)	۱/۲۵
ادامه پاسخها در صفحه دوم		

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۳/۱۶
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۵		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۴	الف) ۲- منفصل مانعه الجمع (ص ۴۱) ب) ۱- منفصل حقیقی (ص ۴۰) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۱۵	الف- معرف از معرف روشن تر نیست. (ص ۹)	۰/۲۵
۱۶	ب- عموم و خصوص من وجه (ص ۱۴ و ۱۵)	۰/۲۵
۱۷	الف- آئی (ص ۸۳)	۰/۲۵
۱۸	الف) رمضان (ص ۱۳) ب) ماه/بیداری/دلها (ص ۱۳) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۱۹	جنس عالی (یا جنس الاجناس) (ص ۲۴)	۰/۲۵
۲۰	مردمک چشم تنگ می شود. (ص ۳۳)	۰/۲۵
۲۱	الف) حیوان متفکر (یا ناطق) ب) سه زاویه (یا دارای زوایای ۱۸۰ درجه) (ص ۲۷) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۷۵
۲۲	الف) استقرار ناقص (ص ۵۷) ب) تمثیل (ص ۵۶) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۲۳	موجب بودن صغرا/ کلی بودن کبرا (ص ۶۶) (ذکر یک مورد کافی است)	۰/۲۵
۲۴	الف) شکل دوم (۰/۲۵) عقیم (۰/۲۵) زیرا هر دو مقدمه موجب است. (یا در کیف/نسبت اختلاف ندارند) (۰/۲۵) ب) شکل سوم (۰/۲۵) منتج (۰/۲۵) (ص ۶۳ تا ۶۶)	۱/۲۵
۲۵	الف) حد وسط ندارد (یا حد وسط به یک معنا نیست. یا اشکال در صورت است) ب) محتوا/ ماده مقدمه دوم غلط است. (یا اشکال در ماده) (ص ۸۷) (هر مورد ۰/۵)	۱
۲۶	الف) ندارد (۰/۲۵) (ص ۴۶) ب) هر (۰/۲۵) انسان مؤمن است (۰/۲۵) (ص ۴۹) ج) هیچ (۰/۲۵) انسان مؤمن نیست (۰/۲۵) (ص ۴۸)	۱/۲۵
۲۷	الف) کار منطق نشان دادن شکل یا صورت استدلال است (۰/۲۵) آنچه زمینه اختلاف را فراهم می کند ماده استدلال است (۰/۲۵) (ص) ب) شعر عبارت است از سخن خیال انگیز که باعث تأثیر روحی مطلوب در مخاطب می شود. (ص ۸۵)	۰/۵ ۰/۵
	جمع نمره	۲۰

نکته: بیان پاسخهای درست به زبان ساده و یا با عباراتی غیر از الفاظ کتاب درسی نیز قابل قبول می باشد.

با عرض تشکر و خسته نباشید

مترجم: ...